

Datadokumentation for ansøgning til ungdomsuddannelse og 10. klasse samt parathedsvurderinger

Grundskolen

Børne- og Undervisningsministeriets Datavarehus

Indhold

1	Ansøgning til ungdomsuddannelse og 10. klasse	2
1.1	Beskrivelse af statistikken	2
1.2	Forbehold.....	2
1.3	Særligt om opgørelsen af ansøgere direkte fra grundskole og ansøgere udenfor skole.....	2
1.4	Beskrivelse af nøgletal og dimensioner	3
1.5	Bemærkninger til statistikken.....	5
1.6	Opdateringsfrekvens	5
2	Uddannelsesparathedsvurdering og kompetencer.....	6
2.1	Beskrivelse af statistikken	6
2.2	Beskrivelse af nøgletal og dimensioner	6
2.3	Bemærkninger til statistikken.....	7
3	Om data på afdelingsniveau.....	8

1 Ansøgning til ungdomsuddannelse og 10. klasse

1.1 Beskrivelse af statistikken

Data viser søgning til ungdomsuddannelser og 10. klasse m.fl.. Datagrundlaget indeholder primært ansøgninger fra grundskoleelever og opdateres årligt i marts måned. Data viser også ansøgere, der på søgetidspunktet ikke går i grundskole ("udenfor skole"). Disse er til og med 2022 opgjort i løbet af tredje kvartal og efterfølgende blevet tilføjet til datagrundlaget. Fra 2023 indgår ansøgere udenfor skole også i opdateringen i marts måned, samt ansøgninger fra ansøgere uden cpr-nummer (sms-ansøgere), som pr. definition er udenfor skole, da det ikke er muligt at slå op om ansøgeren går i grundskole på søgetidspunktet. Fra 2023 og frem opdateres datasættet ikke som tidligere med udenfor-skole-ansøgninger i løbet af 3. kvartal.

Ansøgningsdata stammer fra optagelse.dk og er tilgængeligt fra 2009 og frem.

1.2 Forbehold

For 2024 indgår ansøgninger pr. 2. marts 2024, svarende til umiddelbart efter ansøgningsfristen. Data for de tidligere år i notatet er trukket ca. 14 dage efter elevernes søgefrist, idet den kommunale ungeindsats tidligere skulle parathedsvurdere ansøgninger i løbet af 14 dage efter elevernes ansøgningsfrist.

I 2023 skete der en række ændringer i søgeprocessen (bl.a. kortere og forrykket ansøgningsperiode), ændring i regelgrundlaget og ny it-understøttelse af ansøgningsproces, grundet aftalen om den centrale elevfordeling på gymnasieområdet. Særligt fra 2023 er der nu en mere præcis opgørelse af, hvorvidt ansøgeren går i grundskole på ansøgningstidspunktet. mv.

Der er i 2023 færre ansøgere fra 9. og 10. klasse til ungdomsuddannelserne og 10. klasse end tidligere år og forventet i forhold til årgangens størrelse. Det vurderes, at det absolutte antal ansøgere derfor ikke kan sammenlignes med de foregående år, men at tendenserne i andelen er retvisende.

Bemærk at pt. fremgår ansøgninger fra sms-ansøgere kun i opgørelserne, hvis nøgletallet "antal ansøgninger" manuelt vælges. I de faste opsætninger er de ikke medtaget. Forskellene er størst for uddannelsesretningen pre-IB.

I 2022 blev uddannelsesparathedsvurderingen lavet om¹. Det betyder, at begrebet 'ikke-uddannelsesparat' blev afskaffet. Der blev samtidig indført et nyt begreb, som i datavarehuset hedder 'Parat til andet'. Før 2022 optræder alle ikke-parate vurderinger under 'parat til andet' i datavarehuset.

1.3 Særligt om opgørelsen af ansøgere direkte fra grundskole og ansøgere udenfor skole

Som standard viser excel-visningerne 1. prioritetsansøgere direkte fra skole, det vil sige ansøgere, der på søgetidspunktet går i grundskolens 9. eller 10. klasse. Det er muligt at få vist ansøgere, som ikke går i grundskole på ansøgningstidspunktet ("udenfor skole"). Før 2023 blev datavisningen typisk opdateret med ansøgere udenfor skole i august eller september måned. Fra 2023 er data opdateret med ansøgere udenfor skole i marts samtidig med søgningen direkte fra grundskolen. Det betyder, at antallet af udenfor skole ansøgere i 2023 og frem ikke er sammenligneligt med foregående år.

¹ <https://www.uvm.dk/vejledning-og-stoettemuligheder/vejledning/ungdomsuddannelse/uddannelses-parathed/om-vurderingen>

Der er fra og med 2023 ændret i opgørelsesmetoden for søgning direkte fra skole og udenfor skole. I foregående år er en ansøger opgjort som søgende direkte fra skole, hvis ansøgeren går i grundskole på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af skoleåret, der søges fra. I 2023 og fremadrettet er en ansøger opgjort som søgende direkte fra skole, hvis ansøgeren præcis på ansøgningstidspunktet er tilknyttet en grundskole.

1.4 Beskrivelse af nøgletal og dimensioner

Nøgletal (Values)	Forklaring
Antal ansøgere	Antallet af unikke personer, der har søgt en ungdomsuddannelse eller 10. klasse.
Andel ansøgninger - Uddannelsesgruppering	Andel ansøgninger til ungdomsuddannelser og 10. klasse
Andel ansøgninger - Uddannelsesgruppering - uden 10	Andel af ansøgninger til ungdomsuddannelser, hvor man ser bort fra det antal, der søger 10. klasse. Elever, der går i 10. klasse og søger en ungdomsuddannelse, indgår i beregningen.

Dimensioner (Variable)	Forklaring
Afgivende institution	Ansøgerens grundskole, herunder beliggenhed.
Alder	Ansøgers alder på ansøgningstidspunktet.
Ansøgning	<p>Detaljeoplysninger om ansøgeren.</p> <p>Afgangstrin, ansøgers klassetrin på ansøgningstidspunkt.</p> <p>Prioritet, en ansøgning består af prioriterede institutions- og uddannelsesvalg. Fra og med 2023 kan en ansøger frit ansøge så mange uddannelser og institutioner, som ansøger ønsker.</p> <p>Udenfor skole, markering på ansøgningerne om ansøgeren søger direkte efter 9. eller 10. klasse (direkte fra skole) eller ej (uden for skole).</p>
Ansøgning dato	År angiver året, som ansøgeren søger studie-start til.
Bopælskommune	Ansøgerens bopælskommune på ansøgningstidspunktet.
Forældres Højeste Uddannelse	<p>Viser uddannelsesniveau for den forælder (far eller mor), der har den højeste fuldførte uddannelse.</p> <p>Uddannelsesniveau kategoriseres som udgangspunkt i 7 overordnede kategorier: Grundskolen, Gymnasiale uddannelser, Erhvervsfaglige uddannelser, Korte videregående uddannelser, Mellemlange videregående uddannelser, Lange videregående uddannelser og Ph.d. mv.</p> <p>Opgørelsen følger Danmarks Statistiks retningslinjer for opgørelser af forældres højeste fuld-</p>

Dimensioner (Variable)	Forklaring
	førte uddannelse. Det betyder at forældres højeste fuldførte uddannelse opgøres det år personen fylder 13 år.
Herkomst	Angiver ansøgerens herkomst. Herkomst angiver elevens herkomst, opdelt på Dansk, Efterkommer eller Indvandrer. Herkomstgruppe angiver elevens herkomstgruppe, opdelt på Dansk eller Udenlandsk.
Herkomstland	Angiver elevernes herkomst i forhold til EU – ikke-EU, verdensdel samt vestlig – ikke-vestlig
Institutionen undervisningen foregår på	Den institution, hvor undervisningen kommer til at foregå på, samt dennes beliggenhed.
Køn	Angiver ansøgerens køn.
Studieretningsprofil	Angiver ansøgernes ønske til studieretning i perioden før 2018.
Tilrettelæggelse	Kan bruges i forhold til udtræk på ansøgere til 10. klasse, hvor den belyser klasseformen, fx om der er tale om en 10. klasse på efterskole eller en 20/20-ordning eller en erhvervsrettet. Dimensionen skal kun anvendes ved ansøgninger til 10. klasse.
Uddannelse	Angiver uddannelsen, der ansøges. Uddannelsesovergruppe: 'Grundskoleuddannelse', 'Forberedende uddannelser og øvrige ungdomsudd', 'Ungdomsuddannelse', 'Øvrigt'. Uddannelsesgruppe: '10. kl', 'Forberedende uddannelser*', 'Øvrige ungdomsuddannelser**', 'Erhvervsuddannelse', 'Gymnasial uddannelse***, 'Øvrigt****' Uddannelsesundergruppe: '10. kl', 'Forberedende Grunduddannelse', 'Ordinære gymnasiale uddannelser', 'Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse', 'Øvrige gymnasiale uddannelser' samt erhvervsuddannelserne i grupperede grupper. Uddannelse: uddannelserne opdelt på det laveste niveau. F.eks. 'Almen studentereksamen', 'Frisør' og 'Dyrepasser'. Uddannelsessymbol: '10. kl', '2-årig stx', 'Fgu', 'Hf', 'Hhx', 'Htx', 'lb', 'Pre-IB', 'Stu', 'Stx', 'VUC'. Bemærk der er ikke et uddannelsessymbol for alle uddannelser. Uddannelseskoder: uddannelser opdelt på cøsa-formålkode. *Til og med 2018 bestod 'Forberedende uddannelser' af Produktionsskoler. Fra og med 2019 består 'Forberedende uddannelser' af FGU. **Til og med 2018 bestod 'Øvrige ungdomsuddannelser' af EGU, KUU og STU. Fra og med

Dimensioner (Variable)	Forklaring
	2019 består 'Øvrige ungdomsuddannelser' af STU. ***Gymnasiale uddannelser: STX, HTX, HHX, HF, Pre-IB, IB og 2-årig STX. ****Øvrigt kan omfatte ungdomshøjskole, udlandsophold, arbejde, værnepligt og andet.
Uddannelsesforløb - EUD	Det forløb, der ansøges på en erhvervsuddannelse, primært grundforløbets 1. eller 2. del.
UU Center	Ungdommens Uddannelsesvejledning, UU Centeret, som ansøgeren er tilknyttet i forbindelse med ansøgningen til en ungdomsuddannelse.
Vurderingsområde	Angiver hvilket uddannelsesområde eleven er vurderet på.

1.5 Bemærkninger til statistikken

Celler med færre end 3 observationer diskretioneres.

Der er sket en ændring fra 2019 i forhold til de forskellige kategorier af ungdomsuddannelser på grund af oprettelsen af den forberedende grunduddannelse, FGU. Produktionsskoler, EGU, KUU og VUC hører nu under forberedende tilbud, hvor de før 2019 hørte under 'øvrigt'.

1.6 Opdateringsfrekvens

Data trækkes fra optagelse.dk primo marts og er tilgængelig i BUVMs datavarehus ca. medio marts samme år.

2 Uddannelsesparathedsvurdering og kompetencer

2.1 Beskrivelse af statistikken

Data stammer fra optagelse.dk. Fra skoleåret 2019/2020 er eleverne blevet vurderet til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser (de 3-årige gymnasiale, 2-årige HF og EUD) uanset hvilken af de tre kategorier af ungdomsuddannelse eleven søger eller ønsker optagelse på. I visningen "Uddannelsesparathedsvurdering og kompetencer" fremgår altså ikke elevernes ansøgningsønsker, men elevernes vurderinger til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser. Skolen vurderer om eleven er parat til at gennemføre en ungdomsuddannelse på baggrund af elevens faglige, personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger. Vurderingen af forudsætningerne fremgår også af denne visning. En lovændring betyder at begrebet "Ikke-uddannelsesparat" er afskaffet pr. 1. oktober 2022. Skoleåret 2021/2022 er derfor sidste år, hvor dette begreb vil fremgå. Fremadrettet er det nye begreb "Parat til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser" indført.

Før skoleåret 2019/2020 blev eleverne kun vurderet til de uddannelser, som eleverne havde tilkendegivet interesse for.

Data findes fra marts 2015 for alle typer af grundskoler.

2.2 Beskrivelse af nøgletal og dimensioner

Nøgletal (Values)	Forklaring
Antal elever	Antallet af elever, der vurderet

Dimensioner (Variable)	Forklaring
Dato	Skoleår: Angiver det skoleår, hvor eleven er blevet parathedsvurderet.
Forudsætninger per område	Kompetenceområde: Eleverne vurderes på baggrund af faglige, personlige, sociale og praksisfaglige kompetencer. Her angives hvilket af de fire kompetenceområder, der er tale om. Vurdering: Angiver hvilken vurdering der er givet i det specifikke kompetenceområde. Vurderingsområde: Angiver hvilket uddannelsesområde kompetencevurderingen er knyttet op på. Eleverne bliver vurderet til tre forskellige områder: Erhvervsuddannelse, Gymnasial uddannelse og Højere forberedelseseksamen.
Forældres Højeste Uddannelse	Viser uddannelsesniveau for den forælder (far eller mor), der har den højeste fuldførte uddannelse. Uddannelsesniveau kategoriseres som udgangspunkt i 7 overordnede kategorier:

Dimensioner (Variable)	Forklaring
	<p>Grundskolen, Gymnasiale uddannelser, Erhvervsfaglige uddannelser, Korte videregående uddannelser, Mellemlange videregående uddannelser, Lange videregående uddannelser og Ph.d. mv.</p> <p>Opgørelsen følger Danmarks Statistiks retningslinjer for opgørelser af forældres højeste fuldførte uddannelse. Det betyder at forældres højeste fuldførte uddannelse opgøres det år personen fylder 13 år.</p>
Herkomst	<p>Angiver ansøgerens herkomst.</p> <p>Herkomst angiver elevens herkomst, opdelt på Dansk, Efterkommer eller Indvandrere.</p> <p>Herkomstgruppe angiver elevens herkomstgruppe, opdelt på Dansk eller Udenlandsk.</p>
Herkomstland	<p>Angiver elevernes herkomst i forhold til EU – ikke-EU, verdensdel samt vestlig – ikke-vestlig</p>
Institution	<p>Oplysninger om den institution, hvor eleven går inklusiv oplysninger om beliggenhed og administrative tilhørsforhold.</p>
Klassetrin	<p>Angiver elevens klassetrin</p>
Køn	<p>Angiver ansøgerens køn.</p>
Parathedsvurdering	<p>Vurderingstermin: Angiver om det er den første eller den endelige parathedsvurdering.</p>
Parathedsvurdering per område	<p>Samlet Parathedsvurdering: Angiver den samlede parathedsvurdering til det givne område. Enten er eleven "Parat" eller "Parat til andet".</p> <p>Vurderingsområdegruppe Angiver hvilket uddannelsesområde den samlede parathedsvurdering er knyttet op på. Eleverne bliver vurderet til tre forskellige områder: Erhvervsuddannelse, Gymnasial uddannelse og Højere forberedelseseksamen.</p>

2.3 Bemærkninger til statistikken

Celler med færre end 3 observationer diskretioneres.

3 Om data på afdelingsniveau

Data på afdelingsniveau er baseret på bl.a. på Børne- og Undervisningsministeriets Institutionsregister over landets skoler. Skoler med afdelingsstruktur er skoler med geografisk adskilte matrikler. Ved en afdeling forstås dermed et »lokalt undervisningssted«, det vil sige en enhed, hvori der dagligt foregår undervisning, og som er beliggende med en klar geografisk afstand til andre undervisningssteder. En geografisk samlet skole kan ikke underopdeles i afdelinger.

Ministeriet bemærker, at der kan findes afdelinger, der ikke har været oprettet eller registreret korrekt under deres hovedinstitution i Institutionsregisteret. Data på afdelingsniveau for de berørte skoler er derfor enten manglende eller fejlbehæftet i de statistiske opgørelser på bl.a. Uddannelsesstatistik.dk. En undersøgelse fra 2022 viser, at dette omfang ikke var uvæsentligt, og der foregår et løbende arbejde med at udbedre dette. Det bemærkes, at data på hovedinstitutionsniveau ikke er påvirket heraf. Ministeriet har i løbet af 2022 vejledt kommunerne om reglerne på netop dette område og gør fortsat en indsats for at sikre korrekt registrering i Institutionsregisteret, hvorfor de statistiske opgørelser på afdelingsniveau på uddannelsesstatistik fremover ventes at opnå højere præcision.